

Protokoll fra fellesmøte i rovviltnemndene i region 4 og region 5 - 21. august 2023

Tid og sted:

21. august 2023, kl. 10:00-12:00, Statens hus Hamar

Til stede:

Fra nemnda i region 4

Lise Hagen Rebbestad, Dagfinn Sundsbø, Benedicte Lund, Arne Olav Haabeth

Fra nemnda i region 5

Stein Tronsmoen, Mari Gjestvang, Mona Cicilie Stormoen, Truls Gihlemon (vara for Rune Øygarden), Jon Anders Mortensson

Forfall: Håvard Jensen, Rune Øygarden

Møteleder: Stein Tronsmoen

Fra sekretariatene:

Oslo og Viken: Christian Hillmann

Innlandet: Thomas Olstad, Silje Bøe

Referent: Silje Bøe

Det ble i begynnelsen av møtet gitt anledning for tilhørere som hadde meldt ifra om at de ønsket taletid i møte, å holde en presentasjon på 2 minutter.

Godkjenning av innkalling og sakliste

Innkalling og sakliste ble godkjent.

Orienteringer

Statens Naturoppsyn orienterte om status for ulvebestanden. Sekretariatet orienterte om saksframleggene i sak 3/23 og 4/23.

Fellessak 3/23 - Fastsetting av kvote og område for lisensfelling av ulv utenfor ulvesonen sesongen 2023/2024

Sekretariatets innstilling i sak 3/23

Etter rovviltforskriften § 10 kan en rovviltnemnd fatte vedtak om kvote for lisensfelling for å begrense veksten og/eller utbredelsen av en bestand av ulv. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning og uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Lisensfelling er felling av et bestemt antall individer av en viltart med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd b) og c), der kvoten er fastsatt av offentlig myndighet, jf. rovviltforskriften § 2. I henhold til naturmangfoldloven § 18, første ledd bokstav b) kan felling gjennomføres for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom. I henhold til bokstav c) kan felling gjennomføres for å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning.

Sekretariatet mener vilkårene for lisensfelling av ulv utenfor ulvesonen i region 4 og 5 er oppfylt, og tilrår derfor at rovviltnemndene i region 4 og 5 fatter følgende vedtak:

1. Om nemndenes myndighet

Rovviltnemndene i region 4 og 5 viser til den nasjonale målsettingen om 4-6 årlige ynglinger av ulv, der 3 av disse skal ha skjedd i revir som i sin helhet ligger i Norge. Ynglinger utenfor ulvesona skal medregnes. Der en del av reviret ligger i Sverige skal en yngling medregnes med en faktor på 0,5.

De siste dokumenterte data om ynglinger fra nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt viser at det er registrert totalt 6 ynglinger i 2022. Av disse har 3 ynglinger forekommet i helnorske revir og 6 ynglinger i grenserevir.

Rovviltnemndene anser med det at de har myndighet til å fatte vedtak om kvote for lisensfelling av ulv, jf. § 4 første ledd bokstav d og e, § 7 og § 10 i rovviltforskriften.

2. Kvote

Rovviltnemndene har fattet vedtaket på bakgrunn av siste tilgjengelige, vitenskapelige kunnskap om ulvens bestandsstatus, jf. naturmangfoldloven § 8. Det foreligger betydelig kunnskap om den skandinaviske ulvebestanden, og føre-var-prinsippet, jf. § 9, tillegges derfor mindre vekt.

Rovviltnemndene anser at en kvote på 14 ulver utenfor ulvesonen i region 4 og 5, ikke er til hinder for å nå bestandsmålet i 2024. Et slikt uttak vil ikke påføre bestanden en for stor samlet belastning, jf. naturmangfoldloven § 10, eller true overlevelsen av ulvebestanden på lang sikt, jf. naturmangfoldloven § 5, jf. også rovviltforskriften §§ 3 og 7. Hensynet til differensiert forvaltning er lagt til grunn for vedtaket, jf. naturmangfoldloven § 12. Nemndene anser ikke at naturmangfoldloven § 11 er relevant i denne sammenheng.

Nemndene viser til sekretariatets saksframlegg og anser at det er hjemmel for lisensfelling etter naturmangfoldloven § 18 b for streifulv i alle områder utenfor ulvesona i region 4 og 5. Videre at det er hjemmel etter naturmangfoldloven § 18 b for eventuelle reviretablerte ulver utenfor ulvesonen i region 4 og 5, med unntak av det området som ligger nord for ulvesona og øst for Glomma i Stor-Elvdal, Rendalen, og Engerdal kommuner og utenfor beiteområdene til Sølendalen hamnelag og Elgå reinbeitedistrikt. I sistnevnte område anser nemndene imidlertid at hensynet til offentlige interesser av vesentlig betydning iht. naturmangfoldloven § 18 c gir hjemmel for lisensfelling av eventuelle reviretablerte ulver.

3. Lisensfellingsområde

Rovviltnemndene vedtar å åpne for lisensfelling i de delene av region 4 og region 5 som ligger utenfor ulvesonen.

Fellingsområdet kan endres av Statsforvalteren dersom det oppstår behov for å skjerme genetisk verdifulle individer.

4. Lisensfellingsperiode

Lisensfellingsperioden er fra 1. desember 2023 til 31. mai 2024.

For å ivareta dyreetiske hensyn gis Statsforvalteren myndighet til å regulere fellingsperioden på følgende måte:

- Dersom det blir påvist pardannelser innenfor fellingsområdet, gis Statsforvalteren myndighet til å stanse lisensfellingen i det aktuelle området etter 15. februar 2024.
- Dersom det blir påvist revir med årsvulper innenfor fellingsområdet, gis Statsforvalteren myndighet til å utsette oppstart av lisensfellingen i det aktuelle området til 1. januar 2024.

5. Forholdsregler for å unngå felling av genetisk verdifulle individer

Ut fra dagens kunnskap anser rovviltnemndene å ha tatt de forholdsregler som skal tas for å ivareta genetisk verdifulle individer.

Dersom ny kunnskap om genetisk verdifulle individer skulle tilkomme, kan Statsforvalteren gjøre det som er nødvendig for å redusere sannsynligheten for at disse felles.

6. Vilkår for deltakere i lisensfellingen

Jeger plikter å holde seg oppdatert om status for lisensfellingen minst en gang daglig under fellingsforsøk. Statsforvalteren oppretter en kvotetelefon som gir jegeren opplysning om antall felte dyr og hvor mange dyr som gjenstår på kvoten. Jeger plikter også å registrere seg som bruker av Statsforvalterens løsning for SMS-varsling om status for lisensfellingen.

Vedtaket er fattet med hjemmel i § 10 i forskrift om forvaltning av rovvilt av 18. mars 2005, jf. § 18 i lov om forvaltning av naturmangfold av 19. juni 2009. Dette vedtaket er et enkeltvedtak og kan påklages i medhold av forvaltningsloven kapittel VI, senest innen 3 uker etter at vedtaket er gjort kjent.

Rovviltnemndenes behandling:

Følgende alternative forslag ble fremmet av Stein Tronsmoen og Dagfinn Sundsbø:

«Etter rovviltforskriften § 10 kan en rovviltnemnd fatte vedtak om kvote for lisensfelling for å begrense veksten og/eller utbredelsen av en bestand av ulv. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning og uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Lisensfelling er felling av et bestemt antall individer av en viltart med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd b) og c), der kvoten er fastsatt av offentlig myndighet, jf. rovviltforskriften § 2. I henhold til naturmangfoldloven § 18, første ledd bokstav b) kan felling gjennomføres for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom. I henhold til bokstav c) kan felling gjennomføres for å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning.

Rovviltnemndene i region 4 og 5 mener vilkårene for lisensfelling av ulv utenfor ulvesonen i region 4 og 5 er oppfylt, og fatter følgende vedtak:

1. Om nemndenes myndighet

Rovviltnemndene i region 4 og 5 viser til den nasjonale målsettingen om 4-6 årlige ynglinger av ulv, der 3 av disse skal ha skjedd i revir som i sin helhet ligger i Norge. Ynglinger utenfor ulvesona skal medregnes. Der en del av reviret ligger i Sverige skal en yngling medregnes med en faktor på 0,5.

De siste dokumenterte data om ynglinger fra nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt viser at det er registrert totalt 6 ynglinger i 2022. Av disse har 3 ynglinger forekommet i helnorske revir og 6 ynglinger i grenserevir.

Rovviltnemndene anser med det at de har myndighet til å fatte vedtak om kvote for lisensfelling av ulv, jf. § 4 første ledd bokstav d og e, § 7 og § 10 i rovviltforskriften.

2. Kvote

Rovviltnemndene har fattet vedtaket på bakgrunn av siste tilgjengelige, vitenskapelige kunnskap om ulvens bestandsstatus, jf. naturmangfoldloven § 8. Det foreligger betydelig kunnskap om den skandinaviske ulvebestanden, og føre-var-prinsippet, jf. § 9, tillegges derfor mindre vekt.

Rovviltnemndene anser at en kvote på 14 ulver utenfor ulvesonen i region 4 og 5, ikke er til hinder for å nå bestandsmålet i 2024. Et slikt uttak vil ikke påføre bestanden en for stor samlet belastning, jf. naturmangfoldloven § 10, eller true overlevelsen av ulvebestanden på lang sikt, jf. naturmangfoldloven § 5, jf. også rovviltforskriften §§ 3 og 7. Hensynet til differensiert forvaltning er lagt til grunn for vedtaket, jf. naturmangfoldloven § 12.

Nemndene anser ikke at naturmangfoldloven § 11 er relevant i denne sammenheng. Nemndene viser til sekretariatets saksframlegg og anser at det er hjemmel for lisensfelling etter naturmangfoldloven § 18 b for streifulv i alle områder utenfor ulvesona i region 4 og 5. Videre at det er hjemmel etter naturmangfoldloven § 18 b for eventuelle reviretablerte ulver utenfor ulvesonen i region 4 og 5. Nemndene viser også til at det er et spesielt ansvar å sikre sør-samisk tamreindrift, jf rovviltforlikets punkt 2.2.8.

3. Lisensfellingsområde

Rovviltnemndene vedtar å åpne for lisensfelling i de delene av region 4 og region 5 som ligger utenfor ulvesonen.

Fellingsområdet kan endres av Statsforvalteren dersom det oppstår behov for å skjerme genetisk verdifulle individer.

4. Lisensfellingsperiode

Lisensfellingsperioden er fra 1. desember 2023 til 31. mai 2024.

For å ivareta dyreetiske hensyn gis Statsforvalteren myndighet til å regulere fellingsperioden på følgende måte:

- Dersom det blir påvist pardannelser innenfor fellingsområdet, gis Statsforvalteren myndighet til å stanse lisensfellingen i det aktuelle området etter 15. februar 2024.*
- Dersom det blir påvist revir med årssvalper innenfor fellingsområdet, gis Statsforvalteren myndighet til å utsette oppstart av lisensfellingen i det aktuelle området til 1. januar 2024.*

5. Forholdsregler for å unngå felling av genetisk verdifulle individer

Ut fra dagens kunnskap anser rovviltnemndene å ha tatt de forholdsregler som skal tas for å ivareta genetisk verdifulle individer.

Dersom ny kunnskap om genetisk verdifulle individer skulle tilkomme, kan Statsforvalteren gjøre det som er nødvendig for å redusere sannsynligheten for at disse felles.

6. Vilkår for deltakere i lisensfellingen

Jeger plikter å holde seg oppdatert om status for lisensfellingen minst en gang daglig under fellingsforsøk. Statsforvalteren oppretter en kvotetelefon som gir jegeren opplysning om antall felte dyr og hvor mange dyr som gjenstår på kvoten. Jeger plikter også å registrere seg som bruker av Statsforvalterens løsning for SMS-varsling om status for lisensfellingen.

Vedtaket er fattet med hjemmel i § 10 i forskrift om forvaltning av rovvilt av 18. mars 2005, jf. § 18 i lov om forvaltning av naturmangfold av 19. juni 2009. Dette vedtaket er et enkeltvedtak og kan påklages i medhold av forvaltningsloven kapittel VI, senest innen 3 uker etter at vedtaket er gjort kjent.»

Votering:

Sekretariatets innstilling: 1 stemme for, 8 stemmer mot

Alternativt forslag fremmet av Tronsmoen og Sundsbø: 6 stemmer for, 3 stemmer mot

Det alternative forslaget ble vedtatt.

Roviltnemndenes vedtak:

Etter rovviltforskriften § 10 kan en rovviltnemnd fatte vedtak om kvote for lisensfelling for å begrense veksten og/eller utbredelsen av en bestand av ulv. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning og uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Lisensfelling er felling av et bestemt antall individer av en viltart med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd b) og c), der kvoten er fastsatt av offentlig myndighet, jf. rovviltforskriften § 2. I henhold til naturmangfoldloven § 18, første ledd bokstav b) kan felling gjennomføres for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom. I henhold til bokstav c) kan felling gjennomføres for å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning.

Roviltnemndene i region 4 og 5 mener vilkårene for lisensfelling av ulv utenfor ulvesonen i region 4 og 5 er oppfylt, og fatter følgende vedtak:

1. Om nemndenes myndighet

Roviltnemndene i region 4 og 5 viser til den nasjonale målsettingen om 4-6 årlige ynglinger av ulv, der 3 av disse skal ha skjedd i revir som i sin helhet ligger i Norge. Ynglinger utenfor ulvesona skal medregnes. Der en del av reviret ligger i Sverige skal en yngling medregnes med en faktor på 0,5.

De siste dokumenterte data om ynglinger fra nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt viser at det er registrert totalt 6 ynglinger i 2022. Av disse har 3 ynglinger forekommet i helnorske revir og 6 ynglinger i grenserevir.

Roviltnemndene anser med det at de har myndighet til å fatte vedtak om kvote for lisensfelling av ulv, jf. § 4 første ledd bokstav d og e, § 7 og § 10 i rovviltforskriften.

2. Kvote

Roviltnemndene har fattet vedtaket på bakgrunn av siste tilgjengelige, vitenskapelige kunnskap om ulvens bestandsstatus, jf. naturmangfoldloven § 8. Det foreligger betydelig kunnskap om den skandinaviske ulvebestanden, og føre-var-prinsippet, jf. § 9, tillegges derfor mindre vekt.

Roviltnemndene anser at en kvote på 14 ulver utenfor ulvesonen i region 4 og 5, ikke er til hinder for å nå bestandsmålet i 2024. Et slikt uttak vil ikke påføre bestanden en for stor samlet belastning, jf. naturmangfoldloven § 10, eller true overlevelsen av ulvebestanden på lang sikt, jf. naturmangfoldloven § 5, jf. også rovviltforskriften §§ 3 og 7. Hensynet til differensiert forvaltning er lagt til grunn for vedtaket, jf. naturmangfoldloven § 12.

Nemndene anser ikke at naturmangfoldloven § 11 er relevant i denne sammenheng. Nemndene viser til sekretariatets saksframlegg og anser at det er hjemmel for lisensfelling etter naturmangfoldloven § 18 b for streifulv i alle områder utenfor ulvesona i region 4 og 5. Videre at det er hjemmel etter naturmangfoldloven § 18 b for eventuelle reviretablerte ulver utenfor ulvesonen i region 4 og 5. Nemndene viser også til at det er et spesielt ansvar å sikre sør-samisk tamreindrift, jf rovviltforlikets punkt 2.2.8.

3. Lisensfellingsområde

Rovviltnemndene vedtar å åpne for lisensfelling i de delene av region 4 og region 5 som ligger utenfor ulvesonen.

Fellingsområdet kan endres av Statsforvalteren dersom det oppstår behov for å skjerme genetisk verdifulle individer.

4. Lisensfellingsperiode

Lisensfellingsperioden er fra 1. desember 2023 til 31. mai 2024.

For å ivareta dyreetiske hensyn gis Statsforvalteren myndighet til å regulere fellingsperioden på følgende måte:

- Dersom det blir påvist pardannelser innenfor fellingsområdet, gis Statsforvalteren myndighet til å stanse lisensfellingen i det aktuelle området etter 15. februar 2024.
- Dersom det blir påvist revir med årsvalper innenfor fellingsområdet, gis Statsforvalteren myndighet til å utsette oppstart av lisensfellingen i det aktuelle området til 1. januar 2024.

5. Forholdsregler for å unngå felling av genetisk verdifulle individer

Ut fra dagens kunnskap anser rovviltnemndene å ha tatt de forholdsregler som skal tas for å ivareta genetisk verdifulle individer.

Dersom ny kunnskap om genetisk verdifulle individer skulle tilkomme, kan Statsforvalteren gjøre det som er nødvendig for å redusere sannsynligheten for at disse felles.

6. Vilkår for deltakere i lisensfellingen

Jeger plikter å holde seg oppdatert om status for lisensfellingen minst en gang daglig under fellingsforsøk. Statsforvalteren oppretter en kvotetelefon som gir jegeren opplysning om antall felte dyr og hvor mange dyr som gjenstår på kvoten. Jeger plikter også å registrere seg som bruker av Statsforvalterens løsning for SMS-varsling om status for lisensfellingen.

Vedtaket er fattet med hjemmel i § 10 i forskrift om forvaltning av rovvilt av 18. mars 2005, jf. § 18 i lov om forvaltning av naturmangfold av 19. juni 2009. Dette vedtaket er et enkeltvedtak og kan påklages i medhold av forvaltningsloven kapittel VI, senest innen 3 uker etter at vedtaket er gjort kjent.

Fellessak 4/23 - Fastsetting av kvote og område for lisensfelling av ulv innenfor ulvesonen i 2024

Sekretariatets innstilling i fellessak 4/23:

Etter rovviltforskriften § 10 kan en rovviltnemnd fatte vedtak om kvote for lisensfelling for å begrense veksten og/eller utbredelsen av en bestand av ulv. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning og uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Lisensfelling er felling av et bestemt antall individer av en viltart med hjemmel i naturmangfoldloven (nml) § 18 første ledd bokstav b) og c), der kvoten er fastsatt av offentlig myndighet, jf. rovviltforskriften § 2. I henhold til naturmangfoldloven § 18, første ledd bokstav b) kan felling gjennomføres for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom. I henhold til bokstav c) kan felling gjennomføres for å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning.

1. Om nemndenes myndighet

Rovviltnemndene i region 4 og 5 viser til den nasjonale målsettingen om 4-6 årlige ynglinger av ulv, der 3 av disse skal ha skjedd i revir som i sin helhet ligger i Norge. Ynglinger utenfor ulvesona skal medregnes. Der en del av reviret ligger i Sverige skal en yngling medregnes med en faktor på 0,5. De siste dokumenterte data om ynglinger fra nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt viser at det er registrert totalt 6 ynglinger i 2022. Av disse har 3 ynglinger forekommet i helnorske revirer og 6 ynglinger i grenserevir.

Rovviltnemndene anser med det at de har myndighet til å fatte vedtak om kvote for lisensfelling av ulv, jf. § 4 første ledd bokstav d og e, § 7 og § 10 i rovviltforskriften.

2. Kvote

Rovviltnemndene har fattet vedtaket på bakgrunn av siste tilgjengelige vitenskapelige kunnskap om ulvens bestandsstatus, jf. naturmangfoldloven § 8. Det foreligger betydelig kunnskap om den skandinaviske ulvebestanden, og føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9, tillegges derfor mindre vekt. Rovviltnemndene anser at en kvote på inntil 6 ulver innenfor ulvesona med formål å ta ut alle individer i Rafjellet-reviret ikke er til hinder for å nå bestandsmålet i 2024. Kvoten er avgrenset til å gjelde foreldreindivider og deres avkom som enda ikke har vandret ut fra revirene. Statsforvalteren kan endre kvoten i tråd med oppdatert kunnskap om antallet dyr i reviret. Et slikt uttak vil ikke påføre bestanden en for stor samlet belastning, jf. naturmangfoldloven § 10, eller true overlevelsen av den skandinaviske ulvebestanden på lang sikt, jf. naturmangfoldloven § 5 og rovviltforskriften §§ 3 og 7. Hensynet til differensiert forvaltning er vektlagt i vedtaket, jf. naturmangfoldloven § 12. Nemndene anser ikke at naturmangfoldloven § 11 er relevant i denne sammenheng.

Nemndene viser til sekretariatets saksframlegg og anser at det er hjemmel for lisensfelling innenfor Rafjellet-reviret etter naturmangfoldloven § 18 c. Det er her lagt vekt på det norske bestandsmålet, jf. naturmangfoldloven § 18 andre ledd andre punktum.

3. Lisensfellingsområde

Av hensyn til å sikre et effektivt uttak av dyr i Rafjellet-reviret og samtidig redusere risikoen for å felle dyr som ikke tilhører reviret, fastsettes fellingsområdet av Statsforvalteren nærmere oppstart av lisensfellingen. Fellingsområdet fastsettes med bakgrunn i siste tilgjengelige informasjon om områdebruk og kjent forekomst av andre ulver i nærliggende områder. Fellingsområdet kan endres av Statsforvalteren i løpet av fellingsperioden.

4. Lisensfellingsperiode

De ytre rammene for lisensfelling er 1. januar til 15. februar 2024. Av hensyn til behovet for et best mulig kunnskapsgrunnlag om revir før lisensfelling starter og risiko for felling av andre dyr enn de som tilhører reviret, fastsettes fellingsperioden av Statsforvalteren nærmere oppstart av lisensfelling. Statsforvalteren kan både utsette oppstart av lisensfelling og avslutte denne selv om ikke alle dyr tilhørende reviret er felt. Hensikten er å legge til rette for et effektivt uttak av dyr tilhørende Rafjellet-reviret, samtidig som risikoen for felling av dyr som ikke tilhører reviret reduseres.

5. Forholdsregler for å unngå felling av genetisk verdifulle individer

Ut fra dagens kunnskap anser rovviltmyndene å ha tatt de forholdsregler som skal tas for å ivareta genetisk verdifulle individer. Dersom ny kunnskap om slike individer skulle tilkomme, kan Statsforvalteren gjøre det som er nødvendig for å redusere sannsynligheten for at disse felles.

6. Vilkår for deltakere i lisensfelling

Jegere plikter å holde seg oppdatert om status for lisensfelling under fellingsforsøk. Statsforvalteren oppretter en kvotetelefon som gir jegerne opplysning om antall felte dyr og hvor mange dyr som gjenstår på kvoten. Jegerne plikter også å registrere seg som bruker av Statsforvalterens løsning for SMS-varsling om status for lisensfelling.

Vedtaket er fattet med hjemmel i § 10 i forskrift om forvaltning av rovvilt av 18. mars 2005, jf. § 18 i lov om forvaltning av naturmangfold av 19. juni 2009. Dette vedtaket er et enkeltvedtak og kan påklages i medhold av forvaltningsloven kapittel VI, senest innen 3 uker etter at vedtaket er gjort kjent.

Rovviltnemndenes behandling:

Følgende alternative vedtaksforslag ble framsatt av Stein Tronsmoen og Dagfinn Sundsbø:

«Etter rovviltforskriften § 10 kan en rovviltnemnd fatte vedtak om kvote for lisensfelling for å begrense veksten og/eller utbredelsen av en bestand av ulv. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning og uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Lisensfelling er felling av et bestemt antall individer av en viltart med hjemmel i naturmangfoldloven (nml) § 18 første ledd bokstav b) og c), der kvoten er fastsatt av offentlig myndighet, jf. rovviltforskriften § 2. I henhold til naturmangfoldloven § 18, første ledd bokstav b) kan felling gjennomføres for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom. I henhold til bokstav c) kan felling gjennomføres for å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning.

Rovviltnemndene i region 4 og 5 mener vilkårene for lisensfelling av ulv utenfor ulvesonen i region 4 og 5 er oppfylt, og fatter følgende vedtak:

1. Om nemndenes myndighet

Rovviltnemndene i region 4 og 5 viser til den nasjonale målsettingen om 4-6 årlige ynglinger av ulv, der 3 av disse skal ha skjedd i revir som i sin helhet ligger i Norge. Ynglinger utenfor ulvesona skal medregnes. Der en del av reviret ligger i Sverige skal en yngling medregnes med en faktor på 0,5.

De siste dokumenterte data om ynglinger fra nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt viser at det er registrert totalt 6 ynglinger i 2022. Av disse har 3 ynglinger forekommet i helnorske revirer og 6 ynglinger i grenserevir.

Rovviltnemndene anser med det at de har myndighet til å fatte vedtak om kvote for lisensfelling av ulv, jf. § 4 første ledd bokstav d og e, § 7 og § 10 i rovviltforskriften.

2. Kvote

Rovviltnemndene har fattet vedtaket på bakgrunn av siste tilgjengelige vitenskapelige kunnskap om ulvens bestandsstatus, jf. naturmangfoldloven § 8. Det foreligger betydelig kunnskap om den skandinaviske ulvebestanden, og føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9, tillegges derfor mindre vekt. Rovviltnemndene anser at en kvote på inntil 12 ulver med formål å ta ut alle individene i revirene Raffjellet (6), Rømskog (3) og Fjornshöjden (3) ikke er til hinder for å nå bestandsmålet i 2024. Kvoten er avgrenset til å gjelde foreldreindivider og deres avkom som enda ikke har vandret ut fra revirene.

Statsforvalteren kan endre kvoten i tråd med oppdatert kunnskap om antallet dyr i reviret. Et slikt uttak vil ikke påføre bestanden en for stor samlet belastning, jf. naturmangfoldloven § 10, eller true overlevelsen av den skandinaviske ulvebestanden på lang sikt, jf. naturmangfoldloven § 5 og rovviltforskriften §§ 3 og 7. Hensynet til differensiert forvaltning er vektlagt i vedtaket, jf. naturmangfoldloven § 12. Nemndene anser ikke at naturmangfoldloven § 11 er relevant i denne sammenheng.

Nemndene viser til sekretariatets saksframlegg samt nærmere begrunnelse under som omhandler Rømskog og Fjornshöjden, og anser at det er hjemmel for lisensfelling innenfor revirene Raffjellet, Rømskog og Fjornshöjden etter naturmangfoldloven § 18 c. Det er her lagt vekt på det norske bestandsmålet, jf. naturmangfoldloven § 18 andre ledd andre punktum.

3. Lisensfellingsområde

Av hensyn til å sikre et effektivt uttak av dyr i revirene Raffjellet, Rømskog og Fjornshöjden og samtidig redusere risikoen for å felle dyr som ikke tilhører reviret, fastsettes fellingsområdet av Statsforvalteren sammen med SNO og lokal kompetanse nærmere oppstart av lisensfellingen. Fellingsområdet fastsettes med bakgrunn i siste tilgjengelige informasjon om områdebruk og kjent forekomst av andre ulver i nærliggende områder. Fellingsområdet kan endres av Statsforvalteren i løpet av fellingsperioden.

Det søkes avtale med svensk rovviltforvaltning om uttak av revirene Rømskog og Fjornshöjden.

4. Lisensfellingsperiode

De ytre rammene for lisensfellingen er 1. januar til 15. februar 2024. Av hensyn til behovet for et best mulig kunnskapsgrunnlag om revir før lisensfelling starter og risiko for felling av andre dyr enn de som tilhører reviret, fastsettes fellingsperioden av Statsforvalteren nærmere oppstart av lisensfellingen. Statsforvalteren kan både utsette oppstart av lisensfellingen og avslutte denne selv om ikke alle dyr tilhørende revirene er felt. Hensikten er å legge til rette for et effektivt uttak av dyr tilhørende revirene Raffjellet, Rømskog og Fjornshöjden samtidig som risikoen for felling av dyr som ikke tilhører revirene reduseres.

5. Forholdsregler for å unngå felling av genetisk verdifulle individer

Ut fra dagens kunnskap anser rovviltnemndene å ha tatt de forholdsregler som skal tas for å ivareta genetisk verdifulle individer. Dersom ny kunnskap om slike individer skulle tilkomme,

kan Statsforvalteren gjøre det som er nødvendig for å redusere sannsynligheten for at disse felles.

Nemndene vedtar også at Setten-reviret, med genetisk verdifulle individer (F0 og F1), GPS-merkes kommende vinter 2023/2024.

6. Vilkår for deltakere i lisensfelling

Jegere plikter å holde seg oppdatert om status for lisensfelling under fellingsforsøk. Statsforvalteren oppretter en kvotetelefon som gir jegerne opplysning om antall felte dyr og hvor mange dyr som gjenstår på kvoten. Jegerne plikter også å registrere seg som bruker av Statsforvalterens løsning for SMS-varsling om status for lisensfelling.

Vedtaket er fattet med hjemmel i § 10 i forskrift om forvaltning av rovvilt av 18. mars 2005, jf. § 18 i lov om forvaltning av naturmangfold av 19. juni 2009. Dette vedtaket er et enkeltvedtak og kan påklages i medhold av forvaltningsloven kapittel VI, senest innen 3 uker etter at vedtaket er gjort kjent.

Begrunnelse uttak av revirene Rømskog og Fjornshöjden

Nemndene viser til at det i Indre Østfold og Aurskog-Høland er etablert flere ulverevir, både hel-norske og grenserevir. Opprettholdelse av et levende landbruk, lokalbefolkningens opplevelse av trygghet og gode psykososiale forhold, gjør det nødvendig å redusere antallet ulverevir i området.

I sekretariatets saksframlegg heter det at ut fra hensynet til bestandsmålet har sekretariatet kommet til at det i tillegg til uttak av Rafjellet-reviret, kan tas ut inntil et grenserevir innenfor ulvesonen. Det pekes i denne sammenheng på Rømskog-reviret.

I regionen som Rømskog-reviret inngår i, er det aktivt husdyrhold. På tross av etablering av rovviltavvisende gjerder har det vært omfattende angrep fra ulv som har gitt store tap av sau.

Distriktet som berøres av Fjornshöjden-reviret har båret en betydelig belastning over tid. Dette omfatter Aurskog-Høland kommune/tidligere Rømskog kommune som har hatt fast tilstedeværelse av ulv siden 1996. Området er tidligere benyttet av Kongsvinger-Årjäng, Djurskog og Rømskogflokken.

Utmarksnæringen lider store tap både i kommunen og i det aktuelle distriktet. Dette berører grunneierretten med muligheter for jaktutleie, kjøttinntekter og andre næringer knyttet til utfordringer i dette ulvereviret.

Elgstammen er betydelig redusert i det aktuelle området. I kommunen er stammen halvert siste 10 år. Enkelte områder er jakten til tider såpass redusert at uttakene uteblir i sin helhet.

Siden utfordringen med ulven startet i dette distriktet, er det tatt mange hunder av ulv. I løpet av en 7-årsperiode ble det dokumentert 49 hunder tatt av ulv. Enkelte har opplevd å miste hund til ulv på gårdsplassen.

Området har et høyt konfliktnivå knyttet til utfordringen med ulv da dette er en stor inngripen i folks hverdag i Rømskog med hensyn til levesett og næringsveg. Det er dokumentert gjennom media knyttet til frykt, utmarksbruk og nærhet til bebyggelse og skole. Aurskog-Høland kommune er en av kommunene i Norge med det høyeste predasjonstrykket knyttet til ulv. I praksis er det vanskelig å ivareta en bærekraftig viltforvaltning, andre viltarter og utmarksnæringer.

Kommunen er i dag berørt av revirene Aurskog, Setten, Mangen Fjornshöjden og Rømskog, i tillegg til et betydelig antall streifdyr.

Oppsummert

Nemndene viser til at uttak av revirene Rafjellet, Rømskog og Fjornshöjden ikke vil true bestandens overlevelse og Stortingets vedtatte bestandsmål.

Nemndene mener det vil være av stor betydning for opprettholdelse av forutsetningen om todelt forvaltning innenfor ulvesonen at det skjer en aktiv forvaltning for å begrense konfliktnivået.

Nemndene viser til at naturmangfoldlovens § 18 c legger til grunn at distriktpolitiske hensyn, herunder hensyn til beitenæringen, annen næringsvirksomhet, jakt, lokalbefolkningens trygghet og psykososiale forhold samt hensyn til konfliktdemping og tillit til forvaltningen, er hensyn som skal vektlegges ved fastsetting av uttak av ulv innenfor ulvesonen. Disse hensynene kan særlig vektlegges om Stortingets vedtatte bestandsmål er nådd.

Nemndene mener at fastsetting av en kvote på lisensfelling innenfor ulvesonen på 12 ulver i revirene Rafjellet, Rømskog og Fjornshöjden vil være i samsvar med forutsetningene i naturmangfoldloven og de retningslinjene for forvaltning av ulv som er vedtatt av Stortinget.

Siden forslaget fremsatt av Stein Tronsmoen og Dagfinn Sundsbø omfattet uttak av grenserevir, skal svenske myndigheter høres og gis anledning til å uttale seg før vedtak fattes. Nemndene gjennomførte derfor en prøvevotering for å klargjøre hvilket forslag til uttak som skal drøftes med svenske myndigheter. Etter denne drøftingen vil nemndene kunne ta saken opp igjen og da fatte et endelig vedtak.»

Siden forslaget til vedtak fremmet av Stein Tronsmoen og Dagfinn Sundsbø omfattet uttak av grenserevir, og et vedtak om uttak av grenserevir vil kreve dialog med svenske myndigheter før endelig vedtak fattes, ble det gjennomført en prøvevotering.

Prøvevotering:

Sekretariatets innstilling: 1 stemme for, 8 stemmer mot

Forslag fra Stein Tronsmoen og Dagfinn Sundsbø: 6 stemmer for, 3 stemmer mot

Da det etter prøvevotering er flertall for vedtaksforslag som inkluderer et grenserevir, utsettes endelig vedtak i saken til nødvendig dialog/drøftinger med svenske myndigheter blir gjennomført.

Nemndslederne fører dialogen med svenske myndigheter på vegne av nemndene.

Rovviltnemndenes forslag til vedtak, som grunnlag for drøftinger med svenske myndigheter:

Etter rovviltforskriften § 10 kan en rovviltnemnd fatte vedtak om kvote for lisensfelling for å begrense veksten og/eller utbredelsen av en bestand av ulv. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning og uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Lisensfelling er felling av et bestemt antall individer av en viltart med hjemmel i naturmangfoldloven (nml) § 18 første ledd bokstav b) og c), der kvoten er fastsatt av offentlig myndighet, jf. rovviltforskriften § 2. I henhold til naturmangfoldloven § 18, første ledd bokstav b) kan felling gjennomføres for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom. I henhold til bokstav c) kan felling gjennomføres for å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning.

Rovviltnemndene i region 4 og 5 mener vilkårene for lisensfelling av ulv utenfor ulvesonen i region 4 og 5 er oppfylt, og fatter følgende vedtak:

1. Om nemndenes myndighet

Rovviltnemndene i region 4 og 5 viser til den nasjonale målsettingen om 4-6 årlige ynglinger av ulv, der 3 av disse skal ha skjedd i revir som i sin helhet ligger i Norge. Ynglinger utenfor ulvesona skal medregnes. Der en del av reviret ligger i Sverige skal en yngling medregnes med en faktor på 0,5.

De siste dokumenterte data om ynglinger fra nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt viser at det er registrert totalt 6 ynglinger i 2022. Av disse har 3 ynglinger forekommet i helnorske revirer og 6 ynglinger i grenserevir.

Rovviltnemndene anser med det at de har myndighet til å fatte vedtak om kvote for lisensfelling av ulv, jf. § 4 første ledd bokstav d og e, § 7 og § 10 i rovviltforskriften.

2. Kvote

Rovviltnemndene har fattet vedtaket på bakgrunn av siste tilgjengelige vitenskapelige kunnskap om ulvens bestandsstatus, jf. naturmangfoldloven § 8. Det foreligger betydelig kunnskap om den skandinaviske ulvebestanden, og føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9, tillegges derfor mindre vekt. Rovviltnemndene anser at en kvote på inntil 12 ulver med formål å ta ut alle individene i revirene Rafjellet (6), Rømskog (3) og Fjornshöjden (3) ikke er til hinder for å nå bestandsmålet i 2024. Kvoten er avgrenset til å gjelde foreldreindivider og deres avkom som enda ikke har vandret ut fra revirene.

Statsforvalteren kan endre kvoten i tråd med oppdatert kunnskap om antallet dyr i reviret. Et slikt uttak vil ikke påføre bestanden en for stor samlet belastning, jf. naturmangfoldloven § 10, eller true overlevelsen av den skandinaviske ulvebestanden på lang sikt, jf. naturmangfoldloven § 5 og rovviltforskriften §§ 3 og 7. Hensynet til differensiert forvaltning er vektlagt i vedtaket, jf. naturmangfoldloven § 12. Nemndene anser ikke at naturmangfoldloven § 11 er relevant i denne sammenheng.

Nemndene viser til sekretariatets saksframlegg samt nærmere begrunnelse under som omhandler Rømskog og Fjornshöjden, og anser at det er hjemmel for lisensfelling innenfor revirene Rafjellet, Rømskog og Fjornshöjden etter naturmangfoldloven § 18 c. Det er her lagt vekt på det norske bestandsmålet, jf. naturmangfoldloven § 18 andre ledd andre punktum.

3. Lisensfellingsområde

Av hensyn til å sikre et effektivt uttak av dyr i revirene Rafjellet, Rømskog og Fjornshöjden og samtidig redusere risikoen for å felle dyr som ikke tilhører reviret, fastsettes fellingsområdet av Statsforvalteren sammen med SNO og lokal kompetanse nærmere oppstart av lisensfelling.

Fellingsområdet fastsettes med bakgrunn i siste tilgjengelige informasjon om områdebruk og kjent forekomst av andre ulver i nærliggende områder. Fellingsområdet kan endres av Statsforvalteren i løpet av fellingsperioden.

Det søkes avtale med svensk rovviltforvaltning om uttak av revirene Rømskog og Fjornshöjden.

4. Lisensfellingsperiode

De ytre rammene for lisensfelling er 1. januar til 15. februar 2024. Av hensyn til behovet for et best mulig kunnskapsgrunnlag om revir før lisensfelling starter og risiko for felling av andre dyr enn de som tilhører reviret, fastsettes fellingsperioden av Statsforvalteren nærmere oppstart av lisensfelling. Statsforvalteren kan både utsette oppstart av lisensfelling og avslutte denne selv om ikke alle dyr tilhørende revirene er felt. Hensikten er å legge til rette for et effektivt uttak av dyr tilhørende revirene Rafjellet, Rømskog og Fjornshöjden samtidig som risikoen for felling av dyr som ikke tilhører revirene reduseres.

5. Forholdsregler for å unngå felling av genetisk verdifulle individer

Ut fra dagens kunnskap anser rovviltnemndene å ha tatt de forholdsregler som skal tas for å ivareta genetisk verdifulle individer. Dersom ny kunnskap om slike individer skulle tilkomme, kan Statsforvalteren gjøre det som er nødvendig for å redusere sannsynligheten for at disse felles.

Nemndene vedtar også at Setten-reviret, med genetisk verdifulle individer (F0 og F1), GPS-merkes kommende vinter 2023/2024.

6. Vilkår for deltakere i lisensfelling

Jegere plikter å holde seg oppdatert om status for lisensfelling under fellingsforsøk. Statsforvalteren oppretter en kvotetelefon som gir jegerne opplysning om antall felte dyr og hvor mange dyr som gjenstår på kvoten. Jegerne plikter også å registrere seg som bruker av Statsforvalterens løsning for SMS-varsling om status for lisensfelling.

Vedtaket er fattet med hjemmel i § 10 i forskrift om forvaltning av rovvilt av 18. mars 2005, jf. § 18 i lov om forvaltning av naturmangfold av 19. juni 2009. Dette vedtaket er et enkeltvedtak og kan påklages i medhold av forvaltningsloven kapittel VI, senest innen 3 uker etter at vedtaket er gjort kjent.

Begrunnelse uttak av revirene Rømskog og Fjornshöjden

Nemndene viser til at det i Indre Østfold og Aurskog-Høland er etablert flere ulverevir, både helnorske og grenserevir. Opprettholdelse av et levende landbruk, lokalbefolkningens opplevelse av trygghet og gode psykososiale forhold, gjør det nødvendig å redusere antallet ulverevir i området. I sekretariatets saksframlegg heter det at ut fra hensynet til bestandsmålet har sekretariatet kommet til at det i tillegg til uttak av Rafjellet-reviret, kan tas ut inntil et grenserevir innenfor ulvesonen. Det pekes i denne sammenheng på Rømskog-reviret.

I regionen som Rømskog-reviret inngår i, er det aktivt husdyrhold. På tross av etablering av rovviltavvisende gjerder har det vært omfattende angrep fra ulv som har gitt store tap av sau.

Distriktet som berøres av Fjornshöjden-reviret har båret en betydelig belastning over tid. Dette omfatter Aurskog-Høland kommune/tidligere Rømskog kommune som har hatt fast tilstedeværelse av ulv siden 1996. Området er tidligere benyttet av Kongsvinger-Årjäng, Djurskog og Rømskogflokken.

Utmarksnæringen lider store tap både i kommunen og i det aktuelle distriktet. Dette berører grunneierretten med muligheter for jaktutleie, kjøttinntekter og andre næringer knyttet til utfordringer i dette ulvreviret.

Elgstammen er betydelig redusert i det aktuelle området. I kommunen er stammen halvert siste 10 år. Enkelte områder er jakten til tider såpass redusert at uttakene uteblir i sin helhet.

Siden utfordringen med ulven startet i dette distriktet, er det tatt mange hunder av ulv. I løpet av en 7-årsperiode ble det dokumentert 49 hunder tatt av ulv. Enkelte har opplevd å miste hund til ulv på gårdsplassen.

Området har et høyt konfliktnivå knyttet til utfordringen med ulv da dette er en stor inngripen i folks hverdag i Rømskog med hensyn til levesett og næringsveg. Det er dokumentert gjennom media knyttet til frykt, utmarksbruk og nærhet til bebyggelse og skole.

Aurskog-Høland kommune er en av kommunene i Norge med det høyeste predasjonstrykket knyttet til ulv. I praksis er det vanskelig å ivareta en bærekraftig viltforvaltning, andre viltarter og utmarksnæringer. Kommunen er i dag berørt av revirene Aurskog, Setten, Mangen Fjornshöjden og Rømskog, i tillegg til et betydelig antall streifdyr.

Oppsummert

Nemndene viser til at uttak av revirene Rafjellet, Rømskog og Fjornshöjden ikke vil true bestandens overlevelse og Stortingets vedtatte bestandsmål.

Nemndene mener det vil være av stor betydning for opprettholdelse av forutsetningen om todelt forvaltning innenfor ulvesonen at det skjer en aktiv forvaltning for å begrense konfliktnivået.

Nemndene viser til at naturmangfoldlovens § 18 c legger til grunn at distriktspolitiske hensyn, herunder hensyn til beitenæringen, annen næringsvirksomhet, jakt, lokalbefolkningens trygghet og psykososiale forhold samt hensyn til konfliktdemping og tillit til forvaltningen, er hensyn som skal vektlegges ved fastsetting av uttak av ulv innenfor ulvesonen. Disse hensynene kan særlig vektlegges om Stortingets vedtatte bestandsmål er nådd.

Nemndene mener at fastsetting av en kvote på lisensfelling innenfor ulvesonen på 12 ulver i revirene Rafjellet, Rømskog og Fjornshöjden vil være i samsvar med forutsetningene i naturmangfoldloven og de retningslinjene for forvaltning av ulv som er vedtatt av Stortinget.

Siden forslaget fremsatt av Stein Tronsmoen og Dagfinn Sundsbø omfattet uttak av grenserevir, skal svenske myndigheter høres og gis anledning til å uttale seg før vedtak fattes. Nemndene gjennomførte derfor en prøvevotering for å klargjøre hvilket forslag til uttak som skal drøftes med svenske myndigheter. Etter denne drøftingen vil nemndene kunne ta saken opp igjen og da fatte et endelig vedtak.

Eventuelt

- Møtegodtgjøring: 2 timer forberedelse, 2 timer møte. Eventuelt ekstra møteforberedelse for leder